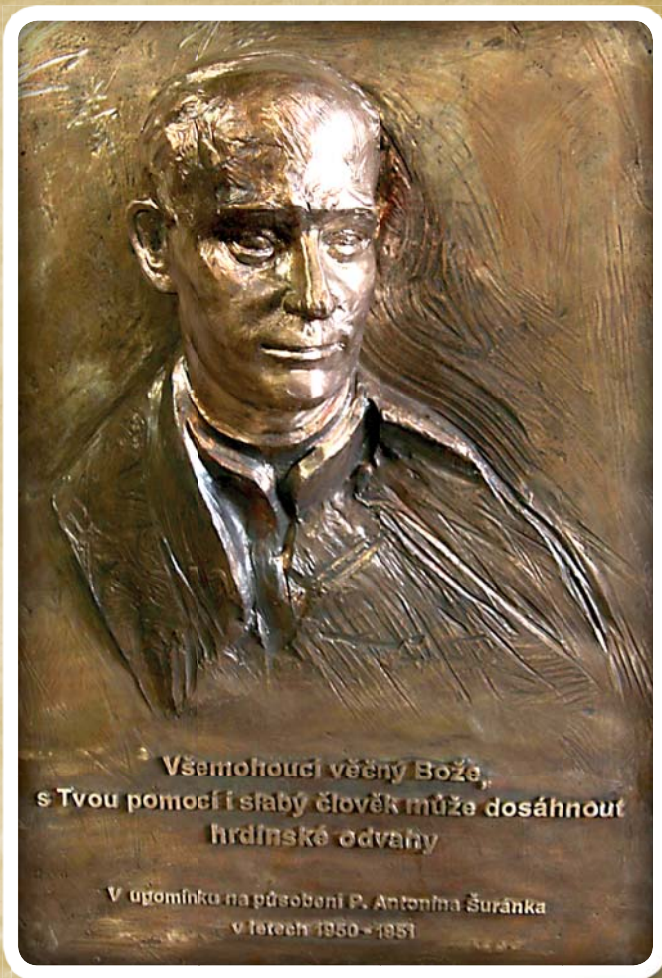

Obec Velký Ořechov

Svěcení reliéfu Služebníka božího P. Antonína Šuránka

a slavnostní mše svatá
se uskuteční v neděli
14. 9. 2014 v 10 hodin
v kostele sv. Václava ve
Velkém Ořechově

Úvod

Za přítomnosti Mons. Jana Graubnera byl 21. září 1999 v arcibiskupském kněžském semináři v Olomouci ukončen diecézní proces blahořečení ThDr. Antonína Šuránka, dlouholetého spirituála olomouckého semináře. Šetření o životě, hrdinských ctnostech a pověsti svatosti tohoto kněze, trvalo v olomoucké arcidiecézi tři roky. Dokumentace, týkající se P. Antonína Šuránka, byla v Římě shledána jako nejuplněnější díky tomu, že se našlo mnoho nadšenců, kteří byli natolik osloveni jeho hrdinným životem, že buď osobním svědectvím nebo jiným způsobem přispěli k přípravě potřebných materiálů. V září 2001 římská Kongregace pro svatořečení potvrdila platnost diecézního procesu.

Život P. Antonína Šuránka byl spjat s naší obcí v letech 1950 – 1951 a právě jeho působení zde a nekompromisní postoj ke komunistickému režimu byly důvodem k jeho zatčení státní bezpečností, následným výsledkům s bitím a mučením a konečně internací v táboře v Želivi.

Památku tohoto výjimečného člověka se Zastupitelstvo obce Velký Ořechov rozhodlo uctít a trvale připomínat zhotovením reliéfu, umístěným při vstupu do chrámu svatého Václava, který byl působištěm P. Šuránka. Realizace tohoto záměru se na žádost zastupitelů ujal akademický sochař Vojtěch Malaník, ořechovský rodák.

Životopis

Antonín Šuránek se narodil 29. května 1902 v Ostrožské Lhotě jako pátý ze šesti sourozenců v malém hospodářství. Maminka mu záhy zemřela. Obecnou školu navštěvoval ve svém rodišti, do měšťanky chodil denně pěšky do 6 kilometrů vzdáleného Uherského Ostrohu. Klasické gymnázium studoval v Uherském Hradišti, poté se rozhodl pro studium teologie na Cyrilometodějské teologické fakultě v Olomouci. Vysvěcen byl v roce 1926. Prvním působištěm byly Slatinice u Olomouce, poté byl povolán do kněžského semináře v Olomouci a jmenován spirituálem.

V těžkých chvílích Protektorátu Čechy a Morava se ujímal rozptýlených odlečených bohoslovců, posílal dopisy, rozmnožené tiskoviny jako látku k rozjímání, povzbuzoval k duchovnímu životu bohoslovce nuceně nasazené v Říši. Nikdy se nesnížil ke kolaboraci, Jeho klobouk se kutálel po ulici, když jej udeřil gestapák, protože nepozdravil při setkání s pochodující německou mládeží. Byl připraven sdílet stejný osud jako jeho zatčení představení. V červnu roku 1946 byl promován na doktora bohoslovce. Od září 1948 působil jako kooperátor v olomouckém chrámu svatého Mořice a zároveň jako suplent na Cyrilometodějské fakultě v Olomouci. Roku 1950 nastává likvidace všech klášterů, mužských i ženských řeholí. Začalo pronásledování kněží a inscenované soudní procesy. Byly uzavřeny bohoslovecké fakulty, studium teologie bylo centrálně soustředěno do jediného semináře – byl jím Generální seminář v Praze. Bohoslovci, kteří odmítli přestup do pražského semináře, byli zařazeni k vojenským pomocným technickým praporům. Antonínu Šuránkovi byla nabízena profesura v Praze. Odmítl, a tak byl přeložen s okamžitou platností do duchovní správy ve Velkém Ořechově jako kooperátor.

Působení P. Šuránka ve vzpomínkách pamětníků:

K farnosti Velký Ořechov patřilo sedm obcí. V té době ve farnosti zůstal jen staříčkový farář P. Vincenc Kovář. V předchozích letech působili ve farnosti tři kněží. Brzy po válce nastal nedostatek kněžského týmu, že se obsazovalo pohraničí a po roce 1948 také tím, že mnohým byl státními orgány odebrán souhlas k vykonávání kněžské činnosti. Projevilo se to i v ořechovské farnosti. Jeden z předchozích knězů byl přeložen, druhý onemocněl TBC. Proto příchod nového kněze byl doslova požehnáním pro farníky. K jejich radosti sloužil první mši svatou při místní slavné svatováclavské pouti. Přítomností P. Šuránka farnost očividně ožila. Jeho slova, pronesená v prvních kázáních, začala blahodárně působit v srdcích farníků. Jeho příkladná pracovitost, pokora a vroucí modlitby přinášely své ovoce. Zdejší chrám sv. Václava býval doslova plný. Zejména v říjnu, a později v květnu při májových pobožnostech byli přítomní dospělí okouzleni tím, že i nejmenší děti učil modlit růženec. Děti, sedící či klečící vpředu předříkávaly společně a dospělí jim odpovídali. V tehdejší generaci to zanechalo nezapomenutelný dojem. Děti chodily do kostela denně ve velkém počtu před večerem, dokonce i v poledne při školní přestávce. Výhodou bylo, že kostel stojí nedaleko školy. Dalo se říci, že děti ovládly farnost. Páter Šuránek daroval dětem modlitební knížky, Nový zákon a další, které byly pro domácnosti poměrně vzácné. Chlapci se učili ministrovat. Tak se stávalo, že před oltářem bylo i třicet ministrantů. Bohoslužby se stávaly stále důstojnějšími. Ve škole se vysoce pozvedla úroveň výuky náboženství. Děti se zaujetím naslouchaly, byly pozorné, ukázněné. Když chtěl pan farář naučit věřící v kostele nějakou novou píseň, naučil ji nejdrívě žáky ve škole a ke zpěvu s dětmi se přidávali dospělí. Při hodinách náboženství stál před lavicemi s rukama za zády a zaujatě vyprávěl. Využíval textů lidových písní k přiblížení mravních témat. Za vlastní peníze koupil do oken tříd, orientovaných na jih, kam pražilo slunce, závěsy. Přespolním dětem přispíval v mnoha případech na obědy. Ač sám mnoho neměl, vždy pomohl potřebným. Pro místní obyvatele se stal skutečnou autoritou. Jeho skromnost, nezištnost a oddanost životnímu poslání blahodárně působila na farníky. Dovedl se postavit i k manuální práci například při budování cesty ke kostelu. Mnoho lidí za ním chodilo, každého povzbudil, potěšil, vyslechl, často i finančně vypočetl.

V obcích, kde nebyly kaple, docházel za farníky do rodin. V některých domácnostech pak i zpovídal – v Kaňovicích u Kaláčů, v Hřivínově Újezdě u Gregorů, na Kelníkách u Miklů, v Doubravách u Malotů. Zpovídal dlouho do noci a kajícíků bylo vždycky dost. Jako zpovědník byl přímo charismatický, výborný psycholog a znalec lidských duší. Snažil se v každém najít to dobré, na čem by se mělo dále stavět. Dokázal mnoho z těch, kteří v těchto nelehkých dobách přestali věřit nebo o své víře pochybovali, znovu přesvědčit o potřebě víry a mnoho věřících se odhodlalo vykonat svou životní zpověď právě u něj. Ve smyslu víry v Boha. Po večerní či noční zpovědi buďto ve vesnici přespal nebo putoval nocí zpět na faru ve Velkém Ořechově. Jistě to nebylo jednoduché a pro pana faráře značně vyčerpávající. Zpětně se k tomu vrací i ve svých vzpomínkách: ... Po kratším rozhovoru jsem ulehl poprvé v Želivě. Okno bylo otevřené, bylo slyšet stálé šumění. Myslel jsem, že prší, ale jak jsem se ráno dověděl – šuměla to Želivka.... Spal jsem dobře – a cítil jsem se víc než kde jinde doma. Konečně, kde jsem měl „domov“ už delší dobu? Bydlel jsem v koleji, ale každou sobotu jsem jezdil na noc do Veselí, abych v pondělí kol třetí vstával a dojel do Olomouce. A na Ořechovém? V pondělí jsem spal v Kaňovicích, v úterý v Újezdě, ve středu na Ořechovém, ve čtvrtek v Částkově, v pátek, v sobotu i v neděli na Ořechovém. Posledně jsem byl v nemocnici a včera v kriminále....Doma! Doma! Mezi bratřími! Doma!...“

/ Kotek, A.: Vzpomínky na P. Šuránka, str.91 /.

Podle možností putoval otec Antonín pěšky na mariánské poutní místo Provodov, které je z Ořechova vzdálené asi 12 kilometrů. V roce 1951 se ještě oslavovaly všechny svátky i ve všední dny. Svátek Božího těla se oslavoval ve čtvrtek. Páter Šuránek byl tehdy poprvé a taky naposledy zachycen na fotografii v průvodu po vesnici. To už zbývalo jen několik dní do konce jeho působení v ořechovské farnosti. Při návštěvě Provodova v květnu 1951 se nachladil. Cesta autem z Částkova do Hřivínova Újezda s rozbitým oknem v autě nemoc dovršila. Při mši svaté omdlel a místní lékař MUDr. Alois Mikulec zjistil silný zápal plic. Musel ulehnout. O nemoci se dozvěděl jeho bratr Josef z Kroměříže a převezl jej na léčení do kroměřížské nemocnice. Přímo z nemocnice byl odvezen do kriminálu.

Důvody zatčení, věznění a internace P. Šuránka:

Pracovní nasazení, autorita u dospělých i obliba P. Šuránka mezi dětmi se nelíbily místním funkcionářům KSČ a dalších orgánů, které se v té době dělily o moc. Doktor Šuránek začal být po krátké době svého působení nepohodlný. Jeho silící vliv na řadové občany se jevil jako nežádoucí. V roce 1993 byl objeven a posléze zveřejněn tajný dopis těchto místních funkcionářů, adresovaný Okresnímu akčnímu výboru Národní fronty v Gottwaldově /dnes už opět Zlíně/. Dopis je nyní v originále uložen v kronice farnosti Velký Ořechov. Důsledkem této tajné zprávy bylo zatčení Pátera Šuránka, jeho odvezení přímo z nemocničního lůžka státní bezpečností. Při výslechu zažil bití, pak následovala internace do tábora v Želivi i Humpolci. Jeho internace rozbouřila veřejné mínění v obci, lidé vyjadřovali nesouhlas s uvězněním oblíbeného kněze. Je smutnou skutečností, že právě působení Pátera Šuránka ve Velkém Ořechově mělo pro jeho další život velice neblahé důsledky. Řada místních obyvatel s ním však udržovala alespoň písemný styk a je doloženo, že Páter sloužil za svého pobytu v Želivi několik mší svatých za místní občany. V Želivi, krutém táboře, byl internován v době od 12. července 1951 do 18. října 1955. Celu sdílel dva a půl roku s příštím kardinálem Františkem Tomáškem a arcibiskupem Otčenáškem.

Duší byl se svým posledním působištěm stále spojen. Píše o tom ve svých dopisech bratru Josefovi. ... Každou neděli sloužím za jednotlivé stavy. V úterý v duchu v Kaňovicích, ve středu v Újezdě, ve čtvrtek v Částkově, v sobotu v Doubravách, jak jsem to dělával. Modlím se za školní mládež. Lístky do Ořechova se ztrácejí, piši zase Tobě, milý bratře, je to bezpečnější. Můj roční program je: vstávat o čtvrt na čtyři, poctivě rozjímat a připravit se tak na mši svatou, abych totéž vyprosil i jiným spolubratřím, hlavně těm, které jsem vychovával. / Kotek, A.; Rád obětoval všechno, str. 114,115 /.

Po propuštění z internace pracoval P. Šuránek ve vápence ve Štamberku. Teprve v roce 1968 byl opět povolán do funkce spirituála v obnoveném olomouckém semináři, kvůli normalizaci ovšem pouze dočasně. V roce 1970 byl přeložen jako duchovní správce do Blatnický a v roce 1975 mu byl odňat státní souhlas a tak odchází nejprve do Uherského Hradiště, a pak se svým synovcem P. Antonínem Dominikem putoval po farách v Liptani, Písařově a Ludgěrovicích. Zemřel 3. listopadu 1982 v Petřkovicích a pochován je v rodné Ostrožské Lhotě.

O autorovi reliéfu:

Akademický sochař Vojtěch Malaník se narodil 2. dubna 1954 ve Velkém Ořechově. Vystudoval Střední uměleckoprůmyslovou školu v Uherském Hradišti, obor kamenosochařství u prof. J. Habarty (1973–1977), a Akademii výtvarných umění Praha u prof. M. Axmana a doc. St. Hanzíka (1977–1983). Od r. 1983 do r. 1990 pracoval jako odborný asistent na Akademii výtvarných umění v Praze a v letech 1991 - 2013 působil jako vedoucí ateliéru výtvarného zpracování keramiky na soukromé umělecké škole designu v Praze. Nyní se věnuje samostatné tvorbě.

Realizace: 1994 - návrh Mensy, Strahovský klášter Praha, 2002 - zahradní plastika Mojžíšovy desky, Dům bible Praha, 2007 - Sepětí, sgrafito, Praha, 2012 - Čert, bronz, soukromá sbírka Částkov, 2012 Hlubina - olejomalba, soukromá sbírka Částkov, 2012 Odpočívající Atlas - zahradní plastika, soukromá sbírka Praha, 2013 Gurmán - bronz, soukromá sbírka Praha

Samostatné výstavy: 1995 zámecký letohrádek Opočno, 1996 Galerie Salva Guarda Litoměřice, 1996 Galerie Scarbeus Praha, 1999 Galerie Zelený dům Újezd nad Lesy, 1999 Probošství Roudnice nad Labem, 2000 Galerie Scarabeus Praha, 2001 Rabasova galerie Rakovník, 2006 Galerie Nová síň Praha, 2007 Galerie Ludvíka Kuby Poděbrady, 2009 Domov sv. Karla Boromejského Praha, 2013 Galerie Scarabeus Praha.

Společné výstavy: 1988 Modrý pavilon Praha, 1988 Stipendisté – Lidový dům Praha, 1989 Stipendisté – Lidový dům Praha, 1991 kostel sv. Rocha Praha, 1993 Výstava současného českého sochařství Mánes Praha, 1994 Socha – kresba Jihlava, 1995 Galerie Art+Design Praha, 1998 Lunghnanasadh 98 Praha, 2000 I. Salon Litoměřice, 2002 II. salon Litoměřice, 2010 Paralelní světy Domov sv. Karla Boromejského Praha.

Sympozia: 2001 Mezinárodní sochařské sympozium Džbán, 2002 Výtvarná dílna Brač, Chorvatsko.

Restaurátorské práce: 2003 štuková výzdoba Dykova 15, Praha, 2004 štuková výzdoba Rostovská 21/39 Praha, 2004 hlavy loutek pro divadlo Zagreb, 2007 kříž ve Stříbrné Skalici, 2012 kříž ve Velece, 2013 památník padlým I. a II. světové války ve Velece.

